

Бюлетень №4
про порушення прав прихожан і священнослужителів
Української Православної Церкви
за період з 11.06.2019 по 16.07.2019

Починаючи з 6 січня 2019 року, після створення Православної Церкви України (ПЦУ) та вручення її Предстоятелю Томоса про автокефалію від імені Вселенського (Константинопольського) Патріархату, в Україні розгорнута безпрецедентна кампанія проти прихожан і священнослужителів Помісної Української Православної Церкви (УПЦ).

В рамках цієї кампанії представники державної влади України проводять відкриту агітацію за так званій «перехід» релігійних громад Української Православної Церкви в ПЦУ, чинять адміністративний та силовий тиск проти священнослужителів і прихожан Української Православної Церкви, допомагають воєнізованим групам радикальних «активістів» захоплювати храми Української Православної Церкви і описувати їх майно, ініціюють прийняття змін до національного законодавства, які порушують Конституцію України і фундаментальні права віруючих.

Метою цього Бюлетеня є інформування священнослужителів і прихожан інших Помісних Православних Церков, представників державної влади зарубіжних країн, ЗМІ, правозахисних та експертних організацій про найбільш кричущі випадки порушення прав прихожан і священнослужителів УПЦ в Україні і прямого втручання Української державної влади в справи Церкви.

За період з 11 червня по 16 липня 2019 року зафіксовано і підтверджено багато випадків грубого порушення прав прихожан і священнослужителів УПЦ в Україні.

1. Фактична інформація про захоплення храмів та про інші випадки застосування фізичної сили і чинення тиску на прихожан УПЦ з метою примусового переведення храмів і релігійних громад у відання «ПЦУ».

- **13 червня 2019 року**, близько 18-ї години вечора, у с. Доротище Ковельського району, Володимир-Волинської єпархії, представники «ПЦУ» почали звозити людей для захоплення храму Успіння Богородиці. Ініціатором передачі храму в «ПЦУ» є голова Ковельської районної ради **Андрій Броїло**. Поліція склала протокол на двох місцевих мешканців, котрі ламали двері храму. Зламники через огорожу храму повтікали, коли їх почали фотографувати і складати протокол. **Клірики «ПЦУ» і люди в камуфляжах сіли на авто і поїхали з села**. На боці рейдерів було 7 місцевих мешканців села Доротище, на боці парафіян, що збіглися захищати храм біля 50-ти мешканців села.

Детальніше: <https://news.church.ua/2019/06/13/u-s-dorotishhe-na-volini-viryani-prognali-predstavnikiv-pcu-yaki-z-bolgarkoyu-prijshli-zaxoplyuvati-jixnij-xram-foto/>

- **Члени релігійної громади храму Різдва Пресвятої Богородиці УПЦ в селі Нова Мощаниця Рівненської області стурбовані агресивною поведінкою активістів «ПЦУ» в їхньому селі**. До сім'ї настоятеля з маленькими дітьми регулярно **вночі приходять активісти «ПЦУ» з погрозами**. Віруючі встановили чергування, щоб захистити свого священика.

Детальніше: <https://spzh.news/ru/news/62832-verujushhije-novoj-moshhanicy-neuzheli-my-v-svojej-strane-dolzheny-tak-stradaty>

- **15 червня 2019 року в селі Нуйно Волинської області активісти «ПЦУ» повторно зрізали замки на захопленій ними ж Свято-Покровській церкві УПЦ**. У Нуйно є два храми - Свято-Преображенський в центрі села і Свято-Покровський на території сільського кладовища, однак служив в селі тільки один священнослужитель.

Колишній настоятель Іван Фатич в лютому 2019 року перейшов до «ПЦУ», після чого сільський голова Віталій Ярошук, сам Фатич і активісти нещодавно створеної релігійної організації спробували захопити обидва сільських храми.

Детальніше: <https://spzh.news/ru/news/62897-v-sele-nujno-aktivisty-pcu-otbirajut-u-verujushhih-upc-oba-selyskih-khrama>

- Під тиском голови громади «ПЦУ» Миколи Мельника голова села Будераж намагається схилити настоятеля храму УПЦ до почергових богослужінь. Голова громади «ПЦУ» погрожує священику УПЦ, протоієрею В'ячеславу

Грищуку, захопленням Свято-Покровського храму. Він шантажує священника через місцевого сільського голову, уникаючи особистих переговорів.

Детальніше: <https://spzh.news/ua/news/63205-v-sele-buderazh-glava-obshhiny-pcu-ugrozhajet-svyashhenniku-zahvatom-cerkvi>

- **15 червня 2019 року** активістами «ПЦУ» було вчинено спробу силового захоплення Преображенського храму села Лука Мелешківська Вінницького району. Прибічники «ПЦУ» на чолі з «священником» Віктором Чверкуном з'явилися на території храму вранці, коли у храмі відбувалось богослужіння. Прибічниками «ПЦУ» було вчинено напад на протоієрів Валерія Швеця та Петра Чаплинського, мало місце побиття кількох богомольців, нанесення тілесних ушкоджень. Незважаючи на це, духовенству та вірянам вдалось не допустити захоплення храму. Бачачи, що запланована провокація не вдалась, активісти вчинили імпровізовану провокацію: залишивши церковне подвір'я, вони в кількох місцях перекрили в'їзди та виїзди з села.

Детальніше: <http://eparhia.vinnica.ua/item/760-vchyneno-sprobu-sylovoho-zakhoplennia-khramu-v-lutsi-meleshkivskii-onovlyuyetsya.html?fbclid=IwAR0NqQdkrpX7wJ8hOpoTPMzYTBqZxyDpzn HKUp4PF9keQ-vVPMpu7kz1Co>

- **30 червня**, під час Літургії група місцевих активістів «ПЦУ», у супроводі приїжджих чоловіків міцної статури та під керівництвом клірика Вінницько-Барської єпархії «ПЦУ» Віктора Чверкуна, здійснила напад на парафіян Преображенського храму села Лука-Мелешківська Вінницького району. Цього разу прибічники «ПЦУ» посилили свої ряди «тітушками» і діяли більш жорстко та нахабно (священники вже зустрічались з цимим «гастролерами» під час провокації у Козятинському районі).

Зібравшись у достатній кількості, активісти з "тітушками" атакували храм, намагаючись виламати двері. Їм на заваді стали чоловіки з числа парафіян. Проникненню активістів всередину храму вдалось запобігти, натомість вони почали висмикувати віруючих по одному і бити. Чоловіків спочатку валили на землю, а потім били ногами. Деяким захисникам храму були нанесені серйозні тілесні ушкодження, про що складено відповідні заяви до правоохоронних органів.

Детальніше: <http://eparhia.vinnica.ua/item/779-vchynenosprobuzakhoplenniakhramuvlutsimeleshkivskii.html>

- **19 червня 2019 року** відбулося молитовне стояння духовенства та вірних Вінницької, Тульчинської та Могилів-Подільської єпархій Української Православної Церкви біля будівлі Вінницької ОДА. Більше двох тисяч вірян Вінниччини на чолі з митрополитом Тульчинським і Брацлавським Іонафаном, архієпископом Вінницьким і Барським

Варсонофієм та єпископом Ладижинським Сергієм піднесли молитви та передали звернення до очільника ОДА В. В. Коровія.

Детальніше: <http://eparhia.vinnica.ua/item/765-molytovnestoianniadukhovenstvavirnykhkhtrokhieparkhiivinnychchyny.html>

- 20 червня 2019 року, близько 19-ї вечора, в селі Постійне Костопільського району Рівненської області біля сотні агресивних прихильників «ПЦУ» під час спроби захоплення церковного будинку, у якому проживає з неповнолітніми дітьми настоятель Петропавлівської парафії, побили вірянок УПЦ. Як розповів для Юридичного відділу УПЦ протоієрей Олександр Мальчук, у результаті нападу в однієї жінки зламано ніс, у іншої - струс мозку, ще одну госпіталізувала “швидка допомога” з тяжкими побоями. Били жінок чоловіки, які в переважній більшості були на підпитку. А в цей час поліція, яку викликала постраждала сторона, стояли осторонь і тільки спостерігали за тим, що відбувається.

Детальніше: <https://law.church.ua/2019/06/21/u-s-postijne-na-rivnenshhini-aktivisti-pcu-pobili-viryank-upc-zhinki-znaxodyatsya-v-likarni/>

- 5 липня 2019 року Свято-Миколаївська громада УПЦ в селі Будятичі не змогла провести богослужіння біля своєї каплиці побудованої на джерелі на честь Пресвятої Богородиці. Прийшовши до каплиці, парафіяни УПЦ виявили, що хтось запхав сторонні предмети в замки дверей, щоб їх не можна було відкрити.

Близько половини восьмої ранку біля каплички бачили представників «ПЦУ». Вони привезли кілька людей на свій «молебень», сфотографувалися і швидко розійшлися.

Пізніше, звіт про «богослужіння» ПЦУ в Будятичах був опублікований на сайті на сторінці Володимир-Волинської «епархії» ПЦУ.

Детальніше: <https://spzh.news/ru/news/63432-v-budyatichah-rejdery-iz-pcu-organizovali-vozle-chuzhoj-chasovni-moleben>

- 21 червня 2019 року у с. Парафіївка Ічнянського району Чернігівської області в клубі відбулися збори. В оголошеннях, що були розклеєні по селу розповідалося, що на ці збори «ініціативна група» запрошувала релігійну громаду села. Оскільки в Парафіївці діє лише одна релігійна громада Української Православної Церкви, то парафіяни, на чолі зі своїм настоятелем протоієреєм Петром, вирішили прийти і дізнатись, хто їх запрошує. Адже підготовка до цих зборів була утаємничена, і ні в кого не можна було дізнатись про порядок денний. Проте на дане зібрання парафіян не пустили кілька десятків нетверезих радикалів.

Бойовики не пустили до зали і представників засобів масової інформації, що є прямим порушенням закону про ЗМІ.

Детальніше: <http://orthodox.cn.ua/2019/06/22/policiya-sprostuvala-zayavi-nibito-v-parafiivci-vidbulisya-zbori-religijnoi-gromadi/>
<https://www.youtube.com/watch?v=oUGSD1fHCKE&feature=youtu.be>
<https://www.youtube.com/watch?v=ncENy3SG5p8&feature=youtu.be>

- У День Конституції віруючі Української Православної Церкви з села Мирове Шумського району Тернопільської області звернулися до Президента України Володимира Зеленського з проханням захистити їхні права, гарантовані Основним законом.

Детальніше: <https://ukranews.com/news/639219-v-den-konstitutsii-veruyushhie-upts-obratilis-k-garantu-konstitutsii>

- **7 липня 2019 року віруючі села Нуйно Камінь-Каширського району, що на Волині, у яких прихильники ПЦУ відібрали обидва храми, звернулися до Президента України Володимира Зеленського з проханням захистити їх право на свободу віросповідання.** У Нуйно є два храми – Свято-Преображенський в центрі села і Свято-Покровський на території сільського кладовища. Однак обидва храми, при активній підтримці влади, захопили представники ПЦУ. У своєму відеозверненні віруючі Української Православної Церкви розповіли Президенту про те, що вони близько 30-ти років збирали гроші на ремонт цих храмів, «збирали все на благо Церкви».

Детальніше: <https://www.youtube.com/watch?v=A1R-eDaUwA8>

- 11 липня 2019 року релігійні громади УПЦ в Волинській області зобов'язали перереєструватися в «ПЦУ». Знаючи про наявність існуючих конфліктів на релігійному ґрунті у ряді населених пунктів області, **тимчасово виконуючий обов'язки голови Волинської ОДА видав нове розпорядження про «перереєстрацію» громад УПЦ.** Тимчасово виконуючого обов'язки не спинив навіть той факт, що представники таких громад, як Свято-Преображенська УПЦ у селі Четвертня та Свято-Покровська УПЦ у селі Хмельницьке, подавали до ОДА відповідні звернення та рішення протоколів, які підтверджують, що у цих селах так званого переходу до «ПЦУ» не відбулось ні юридично, ні фактично. Теж стосується й інших, перерахованих у розпорядженні. Особливо цинічно виглядає факт перереєстрації громади УПЦ в селі Нуйно, яка нещодавно, щоб заявити про своє існування, навіть перекривала дорогу.

Детальніше:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2439927776237882&set=a.1569822266581775&type=3&theater>

- **12 липня 2019 року активісти «ПЦУ» незаконно замінили серцевини в замках храму УПЦ на честь Різдва Пресвятої Богородиці в селі Людвигів Тернопільській області.**

«У нас був договір про почергове служіння. Ми відслужили літургію на Петра і Павла, розійшлися додому. Після цього прийшли з «ПЦУ» і поміняли серцевини на замках», - розповів настоятель храму протоієрей Михайло Вінніч.

У неділю, 14 липня 2019 року, віруючі стали збиратися на літургію, яка повинна була початися об 11:00. Біля храму їх зустріли прихильники «ПЦУ», які вигукували на адресу своїх односельчан принизливі репліки і лайки. Віруючим УПЦ довелося в той день звершувати богослужіння на паперті власного храму.

Детальніше: <https://spzh.news/ru/news/63639-liturgiju-sluzhili-na-paperti-v-lyudvishhe-aktivisty-pcu-zahvatili-khram-upc>

2. Випадки прямого адміністративного та силового тиску на священнослужителів УПЦ з боку органів державної влади України.

- **19 червня 2019 року у Свято-Успенській Києво-Печерській Лаврі відбулося зібрання представників єпархіальних юридичних відділів Української Православної Церкви.**

Окрему увагу Керуючий справами УПЦ митрополит Бориспільський і Броварський Антоній звернув на масові перереєстрації статутів парафій Обласними Державними Адміністраціями, не внесення відомостей про кримінальні правопорушення в Єдиний реєстр досудових розслідувань відповідними посадовими особами, маніпуляції на місцях щодо членства у релігійній громаді, бездіяльність поліції та підтримка рейдерів місцевою владою.

Митрополит Антоній назвав кількість незаконних перереєстрацій чиновниками державних обласних адміністрацій статутів релігійних громад УПЦ на «ПЦУ»: «Зокрема зафіксовано у: Волинській області – 67, Рівненській області – 48, Чернівецькій області – 11, Житомирській області – 15, Хмельницькій області – 42, Тернопільській області – 27, Вінницькій області – 2, Івано-Франківській області – 2, Закарпатській області – 5, Полтавській області – 1, Кіровоградській області – 1, Київській області – 1. Загалом кількість незаконних перереєстрацій стосується 222-х релігійних громад УПЦ».

Детальніше: <https://law.church.ua/2019/06/19/u-kijevo-pecherskij-lavri-vidbulisya-cherгови-zbori-predstavnikov-jeparxialnix-yuridichnix-viddiliv-upc-2/>

- **16 липня 2019 року виконуючий обов'язки голови Рівненської ОДА Ігор Тимошенко видав розпорядження, згідно з яким парафіяни Свято-**

Покровського храму УПЦ в селі Рясники повинні пустити представників «ПЦУ» в свою церкву для здійснення послідовних богослужінь. Підставою для цього розпорядження стала заява членів громади «ПЦУ», яка недавно перереєструвалася з УПЦ КП. **Віруючі УПЦ з села Рясники вважають такі дії Рівненської ОДА протизаконними і вже подали позовну заяву з вимогою про скасування розпорядження Тимошенко в Рівненський окружний суд.**

Детальніше: <https://spzh.news/ru/news/63664-glava-rovenskoj-oga-trebujet-ot-obshhiny-v-ryasnikah-sluzhity-poperememno-s-pcu>

3. Захист прав священнослужителів і прихожан УПЦ в судовому полі.

- **14 червня 2019 року Збараський районний суд поставив на розгляд позов про бездіяльність працівників правоохоронних органів, який подали члени релігійної громади Свято-Покровського храму УПЦ у селі Мусорівці Тернопільської області, чий храм незаконно захопили активісти «ПЦУ». Активісти «ПЦУ» спіяли болгаркою замок на дверях храму, місцевим жителям погрожують спалити їхні хати, а співробітники поліції залишаються осторонь, розповіла парафіянка.**

Детальніше: <https://spzh.news/ua/news/62839-sud-rassmotrit-isk-o-bezdeystvii-policii-pri-zahvate-khrama-v-sele-musorovcy>

- **18 червня 2019 року Окружним адміністративним судом міста Києва було відкрито провадження у справі за позовом Київської Митрополії Української Православної Церкви до Міністерства культури України та Державного реєстратора КП «Центр правової допомоги та реєстрації» щодо незаконності проведення державної реєстрації Релігійного центру Православної Церкви України (ПЦУ).**

Зокрема, Голова Юридичного відділу УПЦ протоієрей Олександр Бахов стверджував: «Так звана новоутворена ПЦУ не має підстав називатись Київською Митрополією Української Православної Церкви, не тільки тому що з подібною назвою існує релігійний центр ще з 1991 року, а й тому, що первинний правостановлюючий документ «Томос», який вони повинні були поважати і виконувати визначає їм дві назви – «Православна Церква України» (ПЦУ) та «Святіша Церква України» (СЦУ)».

Детальніше: <https://law.church.ua/2019/06/19/administrativnim-sudom-bulo-vidkrito-provadhennya-u-spravi-za-pozovom-kijivskoji-mitropoliji-upc-shhodo-nezakonnosti-rejestraciji-religijnogo-centru-pravoslavnoji-cerkvi-ukrajini-pcu/>

Коротка інформація про Українську Православну Церкву

УПЦ є Помісною Православною Церквою народу України, яка офіційно визнана всіма Православними Церквами світу і перебуває з ними в духовній єдності. Духовне і молитовне єднання з усім Православним світом засвідчено Патріархами і Предстоятелями всіх Помісних Церков, які неодноразово приїздили до Києва для здійснення богослужінь з Митрополитом Київським і всієї України.

УПЦ - повністю самостійна і незалежна в своєму управлінні та устрої. Центр управління УПЦ знаходиться у Києві. Відповідно до Статуту УПЦ, Українська Православна Церква самостійно обирає собі Предстоятеля і єпископів, рукопокладає священників, веде адміністративну та господарську діяльність. Вища влада в УПЦ належить Собору, який скликається в складі єпископів, служителів і прихожан Української Православної Церкви.

УПЦ є найбільшою Церквою на території України, яка об'єднує мільйони віруючих в 12 092 територіальних церковних громадах. В УПЦ - 258 монастирів, 4 500 монахів і 100 єпископів. За час незалежності України на пожертвування віруючих УПЦ зведені і відреставровані тисячі храмів і сотні монастирів.

УПЦ послідовно виступає за єдність, незалежність та територіальну цілісність України і об'єднує православних громадян України, незалежно від їх національності, політичних переконань і місця проживання. У всіх своїх проповідях УПЦ благословляє Україну, український народ і українську державу.